



Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV 2020

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

Besluit:

Artikel 1

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen hanteert bij het controleren van klanten met een uitkering van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen door middel van het afleggen van huisbezoeken, het protocol als weergegeven in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Het Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV (besluit van 22 juli 2014, Staatscourant 13 augustus 2014, nr. 22911) wordt ingetrokken.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV 2020.

Dit besluit wordt met de toelichting en de bijlage in de Staatscourant geplaatst.

Amsterdam, 8 december 2020

*M.R.P.M. Camps,
Voorzitter Raad van Bestuur*



TOELICHTING

Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) heeft op grond van artikel 30 Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen tot taak om te zorgen voor een rechtmatige uitvoering van de Socialezekerheidswetten. Een van de middelen om te controleren of een klant met een uitkering van het UWV zich aan de regels houdt die gelden voor de desbetreffende werknemersverzekering(en) en/of werknemersvoorziening(en), is het afleggen van huisbezoeken. In het bijzonder is in artikel 12a Toeslagenwet geregeld dat degene die aanspraak maakt op toeslag, of zijn wettelijk vertegenwoordiger, op verzoek van UWV de leefvorm en de feitelijke woonsituatie van degene die aanspraak maakt op de toeslag moet aantonen. Om genoemde persoon daartoe in de gelegenheid te stellen kan UWV bij een dergelijk verzoek aanbieden om een huisbezoek af te leggen.

Voor het door UWV afleggen van huisbezoeken heeft UWV in 2014 het Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV ontwikkeld. In het protocol wordt ingegaan op de vormen en (juridische) vormvereisten van een huisbezoek. Het uit 2014 daterende protocol is geactualiseerd en op enkele plekken verduidelijkt. Dit heeft geleid tot het voorliggende Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV 2020 dat het uit 2014 daterende Besluit Protocol Huisbezoeken Handhaving UWV vervangt.

De belangrijkste wijzigingen betreffen:

In het protocol uit 2014 werd gesproken over de inspecteur die een huisbezoek verricht. UWV heeft ook themaonderzoekers die toezichthouder zijn in de zin van artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Ook deze functionarissen verrichten huisbezoeken. Om deze reden is de term inspecteur vervangen door toezichthouder. Deze term is gekozen om in de toekomst te voorkomen dat het protocol moet worden aangepast als een functie of functienaam verandert. De wijziging van de functie of functienaam hoeft dan alleen in het 'Besluit aanwijzing toezichthouders UWV' te worden gewijzigd.

Daarnaast is de structuur aangepast en is de inhoud van het protocol op enkele plekken verduidelijkt.

Met de inwerkingtreding van dit besluit komt het uit 2014 daterende protocol te vervallen.

Amsterdam, 8 december 2020

*M.R.P.M. Camps,
Voorzitter Raad van Bestuur*



BIJLAGE BIJ BESLUIT PROTOCOL HUISBEZOEKEN HANDHAVING UWV 2020, 8 DECEMBER 2020

Inleiding

UWV controleert regelmatig klanten met een uitkeringen en onderzoekt of de klant zich aan de bij de uitkering horende rechten en plichten houdt.

Zowel binnen Nederland als buiten Nederland wordt op een aantal manieren gecontroleerd, onder andere door middel van een huisbezoek.

Een huisbezoek is een effectief middel om de woonsituatie en leefvorm van een klant te onderzoeken, maar heeft een breder doel. Het huisbezoek is een middel om persoonlijk contact te onderhouden met de klant. Het vergroot ook de dienstverlening aan klant.

De in dit protocol beschreven werkwijze is van toepassing op alle huisbezoeken in en buiten Nederland die in het kader van handhaving van de werknemersverzekeringen door toezichthouders van UWV worden afgelegd.

Dit protocol beschrijft de vormen en (juridische) vormvereisten van een huisbezoek. UWV heeft toezichthouders benoemd¹ die op basis van artikel 5:15 Algemene wet bestuursrecht een huisbezoek mogen afleggen.

Wie verrichten het huisbezoek

Binnen Nederland verrichten toezichthouders van UWV een huisbezoek. Buiten Nederland verrichten toezichthouders van UWV of de aan de Nederlandse ambassade verbonden attachés van Sociale Zaken en hun medewerkers een huisbezoek.

Informed consent

Een bewoner van de woning moet toestemming verlenen vóór het binnentreden van de woning. Dit wordt "informed consent" genoemd. De toezichthouder draagt zorg voor het feit dat de toestemming gebaseerd is op:

1. Vrijwilligheid;
2. Volledige en juiste informatie over de reden en doel van het huisbezoek;
3. Kennis van de gevolgen van weigering mee te werken.

Toestemming

Voorafgaande aan het huisbezoek legitimeert de toezichthouder zich en legt het doel van het bezoek uit. De toestemming om de woning te betreden wordt schriftelijk gegeven door een bewoner waar het huisbezoek plaatsvindt.

Als bewoner is aan te merken 'ieder lid van het gezin of andere samenlevingsvormen'. Van de bewoner die toestemming geeft, moet kunnen worden verwacht dat deze inzicht heeft in de rechten en plichten ten aanzien van het huisbezoek. Van een minderjarige bewoner of een bewoner met een verstandelijke beperking kan niet worden verwacht dat zij toestemming kunnen verlenen voor het gevraagde huisbezoek.

In een situatie waar door één bewoner wel toestemming is verleend en door een ander bezwaar wordt gemaakt tegen het huisbezoek, geldt het uitgangspunt dat de toestemming niet verleend is. De gegeven toestemming door een bewoner kan op elk moment worden ingetrokken. De toezichthouder dient dan onmiddellijk de woning te verlaten.

Indien door een bewoner geen toestemming wordt verleend voor het huisbezoek wordt afgezien van het betreden van de woning.

Aan de bewoner wordt door de toezichthouder gevraagd naar de reden van weigering.

Bij weigering van het huisbezoek zal afhankelijk van de reden van weigering een nieuwe afspraak voor een huisbezoek worden gemaakt of zal de klant worden uitgenodigd om te verschijnen bij de toezichthouder op kantoor. In het buitenland wordt een nieuwe afspraak gemaakt met klant voor het nieuw huisbezoek of wordt op andere een geschikte locatie afgesproken.

Zowel de weigering van het huisbezoek als het niet verschijnen op de kantoorafspraak of geschikte locatie in het buitenland kan gevolgen hebben voor de uitkering.

¹ Besluit aanwijzing toezichthouders UWV



Aangekondigd huisbezoek

Het huisbezoek wordt door de toezichthouder aangekondigd door middel van een brief, telefonisch of per sms-bericht, waarin de datum en het tijdstip van het huisbezoek worden genoemd. In de aankondiging wordt ook het doel van het huisbezoek vermeld.

Onaangekondigd huisbezoek

Als de wijze van aankondiging naar het oordeel van UWV zou afdoen aan de effectiviteit van het in te stellen onderzoek wordt daarvan afgezien. Voorgaande doet zich voor in de situatie dat sprake is van een duidelijk vermoeden van regelovertreding in een individueel geval. In dat geval laat UWV de aankondiging van het huisbezoek achterwege en vindt het huisbezoek plaats door twee toezichthouders.

Bij klanten die in het buitenland wonen vinden geen onaangekondigde huisbezoeken plaats.

Bezichtiging van de woning ter verificatie

Het kan voorkomen dat de toezichthouder tijdens het huisbezoek verzoekt om toestemming te geven voor het bezichtigen van andere delen van de woning dan de ruimte die door een bewoner voor het huisbezoek is aangewezen. Een verzoek om toestemming tot bezichtiging van de woning wordt door de toezichthouder gedaan als tijdens het huisbezoek geconstateerd wordt dat de woning niet overeenstemt met de door de klant opgegeven situatie.

Denk daarbij aan de volgende situaties:

- de woning wordt ogenschijnlijk niet bewoond, terwijl klant heeft opgegeven dat hij daar zijn hoofdverblijf heeft;
- als een vermoeden bestaat dat klant op zijn adres een gezamenlijke huishouding voert, terwijl hij heeft opgegeven dat hij alleen woont.
- Als een vermoeden bestaat dat de klant op zijn adres alleen woont, terwijl hij heeft opgegeven dat hij een gezamenlijke huishouding voert.

De toezichthouder gaat uitsluitend over tot bezichtiging van de woning nadat de bewoner hiervoor toestemming heeft verleend.